

Sykehjemslege: dager med spenning og mange utfordringer

Medisinstudentene Nisrein og Marianne stortrives i praksis ved Oppsalhjemmet. De mener sykehjemsmedisin kan være et interessant karrierevalg.

– Det har vært givende og spennende uker, en god erfaring å ta med seg videre. Læringskurven har vært bratt med mye ny kunnskap og erfaring på kort tid. Vi har blant annet fått god trening i den vanskelige oppgaven å gjennomføre samtaler ved livets slutt. Det er morsomt å sette den teoretiske kunnskapen ut i praksis og se at den virker, sier medisinstudentene Nisrein Agharbi og Marianne Evenstuen. De har vært i praksis ved Oppsalhjemmet i Oslo.

Om ikke lenge skal de ha avsluttende eksamen og vil være ferdigutdannede leger til sommeren. Begge holder alle dører åpne for spesialisering og utelukker ikke at det kan bli alders- og sykehjemsmedisin de satser på.

Dialog om døden

Praktikantene har lært å snakke om temaer som kan føles kompromitterende, både for beboer og pårørende. De må innom mange vanskelige temaer og det er viktig at samtalene gjennomføres på en måte som bygger tillit.

– Slike samtaler kommer alltid «brått på». De fleste kommer ikke hit fordi de skal dø, men for å leve siste fase av livet i trygge omgivelser og for å avslutte med verdighet, sier Nisrein Agharbi.

– Mange av de gamle har tenkt gjennom problemstillingene på forhånd, og enkelte takker etterpå for at de endelig fikk anledning til å snakke om det. Det kan være tøft for pårørende å se sin kjære i denne fasen. Vi er derfor opptatt av at den siste tiden av livet skal oppleves trygg og verdig, sier hun videre.

En verdig avslutning

Halvparten av Norges befolkning dør på sykehjem. Da er det viktig å kartlegge ønsker om medisinsk behandling, hvordan vedkommende vil ha det rundt seg, ønsker for omsorg og hvem legen skal søke råd hos når man selv ikke er i stand til å uttrykke sine ønsker.

– Med en gang vi får en ny beboer stiller vi disse spørsmålene. Vi snakker først med beboeren, og så reflekterer vi sammen med de pårørende i etterkant. Hvilke ønsker den gamle selv har, er det viktigste, sier sykehjemslege Stephan Ore.

Oppsalhjemmet har vært med på å utvikle et nytt livstestamente kalt *Fem valg for verdighet – Mine ønsker for livets slutfase* for å få vite hvordan beboerne ønsker å bli



Beboer Louise Støren setter stor pris på at studentene Nisrein Agharbi og Marianne Evenstuen og sykehjemslegene Stephan Ore (t.v.) og Remi Andersen stikker innom. Foto Lisbet T. Kongsvik

behandlet ved alvorlig sykdom og når livet går mot slutten. Dette vil etter hvert bli tatt i bruk som rutine og tilbys når beboeren er blitt mer «husvarm» og kjent med det nye livet sitt på sykehjemmet. Med dette håper de å utvikle pårørendedialogen og tilliten videre.

Givende og morsomt

Sykehjemslege og medisinsk ansvarlig Stephan Ore har vært en god veileder for de unge studentene.

Etter 28 år som allmennlege solgte han praksisen. Nå er han sykehjemslege på heltid og har ikke angret en dag. Han har vært en av initiativtakerne til dannelsen av Norsk forening for alders- og sykehjemsmedisin.

– Dette faget er spennende og det er givende å få være med og utvikle det videre. Jeg har aldri hatt det så givende og morsomt på jobben som nå. Mange av beboerne bærer på mye spennende bagasje, livserfaring og mange historier som de deler med oss, sier han.

Sykehjemsbeboere er en meget krevende pasientgruppe med høy forekomst av sykdom og alvorlige funksjonshemninger. Hver sykehjemsbeboer har i snitt fem til seks aktive diagnoser med behov for oppfølging og behandling. Oppsalhjemmet har 148 beboere med gjennomsnittlig botid på 2,5 år.

– Det er spesielt at nesten alle avslutter livet sitt her. Vi blir godt kjent med hverandre, vi tilbringer vår beste tid av dagen sammen og vi går en lang vei sammen, sier Ore.

Sykehjemslege Remi Andersen jobber ved Oppsalhjemmet en dag i uken sammen med Ore. I tillegg er han sykehjemslege ved to andre sykehjem i Oslo.

– Det er sunt at vi er to leger. Da kan vi diskutere faglige problemstillinger som dukker opp, sier Andersen. I likhet med Ore stortrives han som sykehjemslege.

Flere studenter til sykehjemmene

Nisrein og Marianne har selv valgt å ha to praksisuker på sykehjem i stedet for på sykehus. Universitetet i Oslo startet i fjor høst et pilotprosjekt hvor siste semesters medisinstudenter kan velge praksis på sykehjem i stedet for på sykehus. I fjor høst valgte sju studenter slik praksis. Våren 2014 økte antallet til 13 studenter, fordelt på sju sykehjem. Fra 2017 vil sykehjemspraksis bli obligatorisk ved medisinstudiet i Oslo. Da vil 220 studenter gå ut i to ukers praksis på sykehjemmene i byen.

Stephan Ore er optimistisk for utviklingen av faget. Han håper og tror at den nye praksisordningen vil føre til at flere vil oppdage hvor givende det kan være å arbeide på et sykehjem og derfor vil velge spesialiteten alders- og sykehjemsmedisin.

Lisbet T. Kongsvik

lisbet.kongsvik@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling